

Oljupsykosa

VARID tykkum fyri Aberdeen-sjúkuni. M.a. hesi vóru orðini, sum kanadiski oljuserfrøðingurin, ið helt fyrilestur í Havn herfyri, hevði at boða færoyingum, sum nú so altráir vilja sleppa í gongd við oljuvinnu. Maðurin hevur búð og starvast við oljuráðgeving í New Foundlandi í meira enn 20 ár. Hann kennir seg aftur, tá hann kemur til Føroya og frættir um ynski okkara — og eisini óttan — at fara í gongd við oljuvinnu.

KANADIUMAÐURIN heldur seg kunna draga ein paralell millum viðurskiptini í New Foundlandi og so í Føroyum, tá tað snýr seg um fyrstu royndirnar at koma upp í oljuvinnuna. Kanadiumenn royndu at læra av mistøkunum, sum Aberdeenbúgvargjørdu. Serfrøðingurin segði í samrøðu við Sosialin í farnu viku, at tað er sera umráðandi, at royndirnar aðrastaðni verða settar í rættan samhang, tá mett verður um tær og niðurstøður gjørdar. Færoyingar at syrgja fyri, at tað í tí almenna orðaskiftinum, sum nú er, verður eggjað til

tað góða og ávarað móti tí óhepna.

TAÐ eru helst ymsar meiningar í Føroyum, antin vit skulu skunda undir eina oljuvinnu ella ikki. Hópfærdin til Skotlands herfyri sigur okkum so mikið sum, at tað er stóru áhugi fyri at koma í gongd. Og hetta er kanska einki nýtt fyri færoyingar: at tá okkurt nýtt tekur seg upp, so vilja bráðdliga allir í gongd beinanvegin. Vit minnst, hvussu var við flakavirkjunum. Fekk ein bygd slíkt virki, so skuldu bráðdliga allar aðrar eisini hava tað. Og soleiðis kundi verðið hildið áfram at reksa upp dømi: bátahylar, havnir, vegir, lendingar, berg-hol, trolarar, smoltstøðir, bygðarhús, ítróttarhallir, fót-bóltsvøllir osfr. osfr. Hetta eyðkennir færoyingina uppá gott og ringt. Vit hava dirvi og vilja, men kenna ofta ikki hógv.

NÚ oljupsykosan hevur rakt okkum, stingur óttin seg upp, at vit heldur ikki hesa ferð skulu duga okkum hógv. Og tað er tí sera gott at vit fáa vitjan av útlendingum, sum kunnu siga frá teirra royndum

á økjum, umframt at vit sjálvi leita út til aðrar at fáa innlit í gongdina har. Tað eru tæy, sum halda, at vit hava ikki tíð til at bíða ella drála. Vit mugu í gongd her og nú. Loyvi til útlendingar at bora alt fyri eitt. Onnur, ið kortini ikki hava gjørt nógv um seg enn, siga, at samfelag okkara tolir ikki eina oljuvinnu. Og so hava vit tæy, sum liggja mitt ímillum, nevnliga verandi stýrið við javnaðarløgmanni á odda. Hesin hevur aftur og aftur víst á, at her skal einki skundast ígjøgnum, men áðrenn vit fyrir taka okkum nakað víðari, so skal undirgrundarmálið verða avgreitt. OG harafturat skulu vit hava gjørt okkum greitt, hvat tað er vit vilja — og hava fingið fullan kunnleika til avleiðingar av eini oljuvinnu her á landi.

HÓAST nógv er skrivað og sagt um oljuvinnu nú í seinastuni, so sóknast ein eftir einum dialogi, einum orðaskifti um avleiðingarnar av eini slíkari vinnu — positivu og negativu. Ein sóknast eftir, at fleiri fólk luttaka í hesum dialoginum, soleiðis at tað ikki bert eru tæy somu, sum úttala seg. Her eru nógv-

ir spurningar at taka støðu til: hava vit ráð at bíða, hava vit ráð at fara í gongd, hvør skal sleppa at bora, hvat kostar boringin, hvørji arbeiðspláss gever oljuvinnu, hvørja ávirkan fær hon á samfelagið, hvørjir upplýsingar fyriliggja longu um møguleikarnar fyri at finna olju, hvat skal til av fólki, fyrisiting, serkunnleika o.ø. fyri at fara í gongd!!!

VIT stuðla lögmanni og landsstýrinum í ynski teirra at fáa greiðu á undirgrundarmálinum, áðrenn avgerandi stig verða tikið móti veruligari oljuboring. Her er ikki at slaka yvirfyri dønum. Men samráðingarnar um hetta mál eiga ikki at draga út, tí til tess er málið alt og álvarsligt. Um vit vilja tað ella ikki, so verður farið at leitað eftir olju her hjá okkum fyrr ella seinni. Kemur undirgrundin upp á pláss, má so stóða takast til, hvussuleiðis slík boring skal fara fram. Men hevur hetta skund, so hevur tað ikki minni skund at útgreina í æsir avleiðingarnar av eini komandi oljuvinnu — og út frá tí leggja ein skilagóðan oljupolitikk til rættis.

sosigaley

Eitt hugskot

Dagblaðið skrivir í oddagrein í gjár um oljuvinnu og hugleiðir um ymsar spurningar í hesum sambandi. Blaðið heldur fyri, at hvat eini komandi oljuvinnu her á landi viðvíkur, so er alt so ógreitt og óvist. Her er spurningurin - finna vit olju - um vit skulu hava hana uppá land her ella hon skal latast øðrum uttan at hon kemur í land í Føroyum. Onnur lond hava kunnað livað væl av at selja olju/borirættindi. Tað kunnu vit neyvan enn, men kanska um 20 ár skrivir Dagblaðið. Blaðið heldur, at vit í løtuni eiga at venda okkum meira móti oljuvinnuni í øðrum londum og royndu at fáa

færoyingar uppá hesa vinnu. Higartil hava vit gjørt ov lítið fyri at fáa gongd á og fyri at seta skjótil á skjýtur blaðið upp, at vit skipa eina læru- ella arbeiðsávising fyri tæy, ið hava hug at royndu hesa vinnu. Blaðið skrivir viðari:

"Hetta kundi verið gjørt so lætt sum at sett eitt fólk afturat Sofusi Poulsen, umboðsmanni okkara í Aberdeen, sum bert hevði til uppgávu at úvegeja læru- og starvspláss innan útlendsku oljuvinnuna. Eitt tilíkt fólk við ávisum innliti í vinnuna, við samskipti við tæy, ið rekrutera fólk til hesa vinnu, hevði óivað verið nokk til at lóyst arbeiðsloysistrup-

ulleikan hjá teimum mongu, ið við ella uttan umskúling høvdu kunnað fingið starv innan hesa vinnu. Skulu vit sjálvi stýra okkara egnu oljuvinnu, tá og um oljan einaferð sprikir upp úr landgrunninum ella longur út, so kundu vit havt manningina klárað, um bara viljin var til steðar" skrivir Dagblaðið.

Avgjørt ein áhugaverdur tanki. Hetta uppskotið átti saman við øðrum uppskotum í sambandi við oljuvinnuna at verið tikið við í tí dialogi, orðaskifti, sum vit í oddagrein í dag mæla okkara politikarum o.ø. til at taka upp. Gongd er longu við at koma á henda eina partin av olju-

málinum: nevnliga hann at fáa færoyingum arbeiði í oljuvinnu aðrastaðni. Landsstýrið setti í fjør pening á figgjarlógina til eitt fólk at fara undir fyrirreikingar í sambandi við oljuvinnu heima sum úti og herfyri fóru so fyrstu færoyingarnir av landinum at útbúgva seg á økinum. Nú er so spurningurin: how to proceed - hvussu halda vit fram! Vit hava brúka fyri sokallaðum "Brain-stormi", har uppskot verða lögð fram. Og her má sigast, at Dagblaðið, er á røttu kós. Tað hevur fostrað eitt slíkt uppskot, men um dugur er í tí er so nakað, sum politikarar o.a. nú eiga at meta um. Hvat man Sofus Poulsen sjálfur halda um slíkt! Tað kundi verið áhugavert at vitað.

Norðurlond og EF

Alt meðan finnar og svíar nærkast EF í hvørjum taki royndu norðmenn at andøva ella halda ímóti. Hesar seinastu dagarnar hava norskir fiskimenn stongt fleiri av teimum stóru havnunum sum móttæli móti eini komandi EØS-avtalu, sum gever eitt nú sponskum skipum loyvi at fiska í norskskum sjógvum. Norðmenn eru í tveimum bólkum. Annar er fyri at nærkast EF, meðan hin als einki vil hava við EF at gera. Í gjár skuldi so avgerðin um EØS takast og roknað hevur verið við, at norska stjórnin at enda fór at ganga eini avtalu á møti. Spurningurin er so, hvat vit føro-

yingar ynskja norðmenn skulu gera. Helst megu flestu av okkum vóna, at handa EØS-avtalan kemur í lag. Tí ger hon ikki tað, so kann verða líkt til, at Noreg endar í føyninginum á EF saman við Íslandi, Finlandi og Svøríki og kanska eisini Grønlandi um ikki so nógv ár. Tá er ikki ringt at gita sær til, hvar Føroyar enda. Men við eini EØS-avtalu verður spurningurin um limaskap í EF í hvussu er útsettur í nøkur ár, og hesum kunnu vit færoyingar best liva við. Tí er at vóna at handa avtalan kemur í hús.

